

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2011/132

Karar Sayısı : 2012/82

Karar Günü : 24.5.2012

R.G. Tarih-Sayı : 01.12.2012-28484

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : İstanbul 41. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 141. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile 142. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinin, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 5., 27., 41. ve 42. maddelerine aykırılığı savıyla iptallerine karar verilmesi istemidir

I- OLAY

Elektrik enerjisi hakkında hırsızlık suçundan sanık hakkında açılan kamu davasında itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralları

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun itiraz konusu fıkra ve bendi de içeren 141. ve 142. maddeleri şöyledir:

'Madde 141- (1) Zilyedinin rızası olmadan başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya başkasına bir yarar sağlamak maksadıyla bulunduğu yerden alan kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Ekonomik bir değer taşıyan her türlü enerji de, taşınır mal sayılır.

Madde 142- (1) Hırsızlık suçunun;

a) Kime ait olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında veya ibadete ayrılmış yerlerde bulunan ya da kamu yararına veya hizmetine tahsis edilen eşya hakkında,

b) Herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış olan eşya hakkında,

c) Halkın yararlanmasına sunulmuş ulaşım aracı içinde veya bunların belli varış veya kalkış yerlerinde bulunan eşya hakkında,

d) Bir afet veya genel bir felaketin meydana getirebileceği zararları önlemek veya hafifletmek maksadıyla hazırlanan eşya hakkında,

e) Adet veya tahsis veya kullanımları gereği açıkta bırakılmış eşya hakkında,

f) Elektrik enerjisi hakkında,

İşlenmesi hâlinde, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Suçun;

a) Kişinin malını koruyamayacak durumda olmasından veya ölmesinden yararlanarak,

b) Elde veya üstte taşınan eşyayı çekip almak suretiyle ya da özel beceriyle,

c) Doğal bir afetin veya sosyal olayların meydana getirdiği korku veya kargaşadan yararlanarak,

d) Haksız yere elde bulundurulan veya taklit anahtarla ya da diğer bir aletle kilit açmak suretiyle,

e) Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle,

f) Tanınmamak için tedbir alarak veya yetkisi olmadığı halde resmi sıfat takınarak,

g) Barınak yerlerinde, sürüde veya açık yerlerde bulunan büyük veya küçük baş hayvan hakkında,

İşlenmesi hâlinde, üç yıldan yedi yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Suçun, bu fıkranın (b) bendinde belirtilen surette, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda olan kimseye karşı işlenmesi halinde, verilecek ceza üçte biri oranına kadar artırılır.

(3) Suçun, sıvı veya gaz hâlindeki enerji hakkında ve bunların nakline, işlenmesine veya depolanmasına ait tesislerde işlenmesi halinde, ikinci fıkraya göre cezaya hükmolunur. Bu fiilin bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, onbeş yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(4) Hırsızlık suçunun işlenmesi amacıyla konut dokunulmazlığının ihlâli veya mala zarar verme suçunun işlenmesi halinde, bu suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesi için şikâyet aranmaz.'

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 5., 27., 41. ve 42. maddelerine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Haşim KILIÇ, Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal

TERCAN'ın katılımlarıyla 4.1.2012 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, Anayasa Mahkemesi Raportörü Recep BENLİ tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, iptali istenilen yasa kuralları, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, kişinin ve ailesinin asgari elektrik ihtiyacını sağlamanın devletin sosyal devlet olmasının gereği olduğu, devletin geliri olmayan vatandaşların asgari elektrik ihtiyacını karşılama mecburiyeti dikkate alındığında itiraz konusu kuralların sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmadığı, elektrik enerjisinin taşınır mal olup olmadığı konusunda belirleme yetkisi medeni hukuka aitken, Ceza Kanunu'nda ekonomik bir değer taşıyan her türlü enerji de taşınır mal sayılır şeklinde tanımlama yapıldığı belirtilerek itiraz konusu kuralların Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 5., 27., 41. ve 42. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 141. maddesinde hırsızlık suçu tanımlanarak, basit hırsızlık suçunun yaptırımı belirlenmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasında ise ekonomik bir değer taşıyan her türlü enerjinin de taşınır mal sayıldığı belirtilmiştir. Kanun'un 142. maddesinde de hırsızlık suçunun nitelikli halleri yer almaktadır. Kanun'un 142. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinde düzenlenen elektrik enerjisi hakkında hırsızlık suçu için 2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir.

Hukuk devletinde, ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerine ilişkin kurallar, ceza hukukunun ana ilkeleri ile Anayasa'nın konuya ilişkin kuralları başta olmak üzere, ülkenin sosyal, kültürel yapısı, etik değerleri ve ekonomik hayatın ihtiyaçları göz önüne alınarak saptanacak ceza siyasetine göre belirlenir. Kanun koyucu, cezalandırma yetkisini kullanırken toplumda hangi eylemlerin suç sayılacağı, bunun hangi tür ve ölçüdeki ceza yaptırımı ile karşılanacağı, nelerin ağırlaştırıcı veya hafifletici sebep olarak kabul edileceği ve ceza sistemini tamamlayan müesseselerin nelerden ibaret olacağı hususlarında takdir yetkisine sahiptir.

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan sosyal devlet ise 'insan onuru'nun korunmasını amaçlar ve bunun için sosyal adaleti tesis etmeye çalışır. Vatandaşlarına asgari bir yaşam standardı sağlamayı kendisine görev bilen sosyal devlet, kişi ve toplum yararı arasında denge kuran, toplumsal dayanışmayı üst düzeyde gerçekleştiren, sosyal ve ekonomik açıdan dezavantajlı olanları gözeterek sosyal adaleti sağlayan devlettir. Ancak, sosyal devlet anlayışı bireylerin her türlü ihtiyacının bedelsiz olarak karşılanmasını gerektirmemektedir. Devlet tarafından su ve elektrik gibi bazı temel ihtiyaçların bedeli karşılığında vatandaşlara sunulmasının, yasal olmayan tarzda elektrik kullanılması halinde de bir takım yaptırımlar uygulanmasının sosyal devlet anlayışına aykırılık oluşturmadığı açıktır.

5237 sayılı Kanun'un 141. maddesinin (2) numaralı fıkrasında enerjinin hırsızlığa konu olabilecek taşınır mal olarak kabul edilmesi sonucu, elektrik enerjisinin kaçak olarak

kullanılması eylemi 142. maddenin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinde nitelikli hırsızlık suçu olarak düzenlenmiştir. Kaçak elektrik kullanma eyleminin kanun koyucu tarafından suç olarak nitelendirilmesini takdir yetkisi kapsamında değerlendirmek gerekir. Bu nedenle itiraz konusu kurallar Anayasa'nın ve ceza hukukunun temel ilkelerine aykırılık teşkil etmemektedir.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kurallar Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

İtiraz konusu kuralların, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 5., 27., 41. ve 42. maddeleri ile ilgisi görülmemiştir.

VI- SONUÇ

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun, 141. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile 142. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinin, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 24.5.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN	Fulya KANTARCIOĞLU

Üye	Üye	Üye
Mehmet ERTEN	Serdar ÖZGÜLDÜR	Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye	Üye	Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ	Recep KÖMÜRCÜ	Burhan ÜSTÜN

Esas Sayısı : 2011/132
Karar Sayısı : 2012/82

Üye

Engin YILDIRIM

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Erdal TERCAN

Üye

Muammer TOPAL

Üye

Zühtü ARSLAN